

Rasmus Törnblom
Ordförande utbildningsnämnden

Resultatbaserad ersättning för kommunal vuxenutbildning i egen regi

Ordförandens förslag till utbildningsnämnden

Ordförande föreslår att utbildningsnämnden beslutar

- att uppdra till utbildningsförvaltningen att utveckla nämndens styrning av vuxenutbildningen i enlighet med förvaltningens alternativa förslag.
- att finansiering sker inom ram.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har gett utbildningsförvaltningen i uppdrag att ge förslag på en resultatbaserad ersättningsmodell för egenregin inom den kommunala vuxenutbildningen i Lund, i syfte att höja kvaliteten och förberedelsen för arbete, studier och egen försörjning. Uppdraget omfattar inte särskild utbildning för vuxna eller yrkeshögskola. I detta ärende redogörs för olika aspekter att beakta vid utformandet av en modell för resultatbaserad ersättning. Utbildningsförvaltningen ger nämnden två alternativa förslag till beslut som båda fångar uppdragets syfte.

Underlag för beslutet

- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 22-09-13, Resultatbaserad ersättning, UN 2021/0054 (denna skrivelse)
- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-05-30, Förslag på kontroll avseende betygssättning inom Vuxenutbildningen i Lund, UN 2021/0054
- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-11-09, Resultatbaserad ersättning för Komvux och SFI, UN 2021/0054
- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-01-21, Rapport Resultatbaserad ersättning, UN 2021/0054
- Ordförandeskrivelse 2020-05-25, Utredningsuppdrag 3: Resultatbaserad ersättning

Ärendet

Bakgrund

Utbildningsnämnden beslutade i juni 2020 att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att "kartlägga och översiktligt utvärdera de resultatbaserade ersättningsmodellerna som finns i andra kommuner i syfte att presentera förslag på en resultatbaserad ersättningsmodell för Lunds kommun som i högre utsträckning styr utbildningen mot att förbereda och slussa vidare eleverna för arbete eller högre studier." (ordförandeskrivelse 2020-05-25, s. 2). Uppdraget gavs till tidigare ekonomichef vid Socialförvaltningen Bo Svensson. Rapporten redovisades för nämnden februari 2021. Rapporten gav inte konkreta förslag och utbildningsförvaltningen fick uppdrag "att ta fram förslag på utformning av resultatbaserad ersättning till Komvux och SFI" (UN protokoll 2021-02-17, dnr UN2021/0034, § 27). Förslaget presenterades på utbildningsnämndens sammanträde i december 2021. I förslagets påtalades behovet av kontrollsystem för att säkerställa rättssäkerheten i betygssättningen och motverka betygsinflation

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

(Tjänsteskrivelse, s. 6–7, dnr UN2021/0054). Utbildningsnämnden beslutade därför bland annat ”att uppdra till förvaltningen att utreda vidare och till nämndens sammanträde i juni 2022 återkomma med förslag på kontrollfunktion avseende betygssättningen inom den resultatbaserade ersättningsmodellen för egen regi” (UN 2021/0261 § 182). Vidare gav nämnden i uppdrag att inför hösten 2022 föreslå nämnden en resultatbaserad ersättningsmodell för egen regi avseende SFI samt kommunal vuxenutbildning. Av uppdraget framgår indirekt att särskild utbildning för vuxna inte ska ingå i modellen. Vid nämnden i juni 2022 beslutade nämnden utifrån tjänsteskrivelse att utveckla Vuxenutbildningens uppföljningsverktyg avseende statistik över relationen mellan kursbetyg och nationellt provbetyg, och att sammanställa, analysera samt till nämnden redovisa statistik över relationen mellan kursbetyg och nationellt provbetyg (UN 2022/0009 § 74).

Föredragning

Underlag

I detta avsnitt redovisas vilka underlag som har använts för att komma fram till de förslag som avslutningsvis presenteras.

Inledningsvis kan konstateras att det inte finns så många studier om resultatbaserad (målrelaterad) ersättning, och av de som finns så handlar det till största delen om resultatbaserad ersättning inom hälso- och sjukvård samt ersättningsmodeller där det finns flera utförare. Ett exempel är Svenskt Näringslivs rapport *Värde i välfärden* (2014), som handlar om ersättningssystem i primärvård.

Det finns ett flertal aktuella statliga utredningar och granskningar som i olika utsträckning berör ämnet, exempelvis:

- *En modell för att mäta och belöna progression inom sfi*, SOU 2022:17
- *Samverkande krafter – för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk*, SOU 2020:66 (KLIVA-utredningen)
- *Effektivt, tydligt och träffsäkert – det statliga åtagandet för framtidens arbetsmarknad*, SOU 2019:3.
- *Jakten på den perfekta ersättningsmodellen – Vad händer med medarbetarnas handlingsutrymme?* SOU 2017:56
- Skolinspektionens granskningar inom vuxenutbildningen

Beskrivningar och erfarenheter av modeller för resultatbaserad ersättning i andra kommuner har inhämtats på olika sätt. Kontakt har tagits med Helsingborg, Västerås och Malmö. Växjö kommun

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

beställde 2015 en utredning gällande resultatbaserad ersättning, som utfördes av Sweco Strategy AB: *Utredning av resultatbaserat pengsystem för Sfi och komvux samt en öppen vuxenutbildning utifrån kundval.*

Underlag i denna utredning är även Utbildningsnämndens-/förvaltningens tidigare tjänsteskrivelser och beslut i detta ärende, se avsnitt "Bakgrund" ovan.

Aspekter att beakta gällande resultatbaserad ersättning

I detta avsnitt redovisas olika aspekter gällande resultatbaserad ersättning, relevanta för utformningen av förslagen i denna tjänsteskrivelse.

En del av en helhet

Själva syftet med resultatbaserad (eller målrelaterad) ersättning är att ge incitament som leder till ökad kvalitet och effektivitet. Svenskt näringsliv lyfter fram att ändamålsenliga ersättningsmodeller ger ytterligare incitament och fokus på bl a kvalitet och innovation, men enbart som en del av en helhet där "tydligt ledarskap och en kultur och strategi inom verksamheten som fokuserar på kvalitetsutveckling är det viktigaste för att skapa god kvalitet".¹ Även den statliga tillitsdelegationen konstaterar att "ersättningsmodellen är endast ett av många styrmedel och andra faktorer som påverkar verksamheten. Beroende på sammanhanget och den övriga styrningen kan samma ersättningsmodell sannolikt få helt olika effekter".² Dessutom har vi inte funnit forskning om resultatbaserad ersättning inom svensk vuxenutbildning. En modell för resultatbaserad ersättning inom Komvux bör därför utformas med försiktighet och utvärderas.

Likabehandlingsprincipen vid ersättning till folkhögskola

Vid resultatbaserad ersättning för verksamhet som bedrivs i kommunal regi behöver kommunen beakta hur folkhögskola ersätts.

Enligt 24 kap. 15 § skollagen ska ersättningens storlek bestämmas utifrån folkhögskolans åtagande, elevens behov och på samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sin egen sfi. Vad lagstiftaren menar med "samma grunder" har utretts av Utbildningskansliet och svaret är att det är ett uttryck för

¹ Svenskt näringsliv (2014), s. 3

² SOU 2017:56 s. 90, *Jakten på den perfekta ersättningsmodellen – Vad händer med medarbetarnas handlingsutrymme?*

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

likabehandlingsprincipen, vilken innebär att beloppet ska beslutas efter samma principer som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sina egna skolor. Av förarbetena till skollagen framgår vidare att om en kommun väljer att fördela extra resurser med utgångspunkt från t ex socioekonomiska faktorer eller studieresultat, får det inte leda till skillnader i resurstilldelningen beroende på om det är en offentlig eller enskild huvudman för verksamheten.

Folkhögskolor behöver därför beaktas i diskussionen om resultatbaserad ersättning. Om likabehandlingsprincipen ska följas behöver kommunen basera ersättningen på samma premisser som egenregin. Resultatbaserad ersättning innebär att kommunen behöver få uppgifter från folkhögskolan för resursfördelning och uppföljning, men de flesta folkhögskolor lyder inte under offentlighetsprincipen och behöver inte lämna ut några uppgifter. Alternativt skulle folkhögskolan kunna ges samma belopp som kommunen ger internt eller en genomsnittlig ersättning. Båda dessa alternativ innebär att ersättningen inte speglar folkhögskolans faktiska resultat. Utbildningskansliet bedömer att en sådan ersättning sannolikt inte skulle hålla för en rättslig prövning, eftersom ersättningen då de facto inte skulle beräknas på samma grunder som kommunens interna ersättning. Folkhögskolan skulle kunna hävda att de har bättre resultat än kommunen och därmed har rätt till mer ersättning i enlighet med likabehandlingsprincipen.

För Lunds kommuns del är det för närvarande Hvilans folkhögskola som har sfi. Lunds kommuns sfi och Hvilans folkhögskola ersätts på samma sätt: studieväg 1 och 2 ersätts per undervisningstimme och studieväg 3 ersätts med fast belopp per månad som varierar beroende på studietakt.

Likabehandlingsprincipen är inte tillämplig vid entreprenad. Entreprenad innebär att kommunen genom upphandling och avtal låter någon annan sköta själva utförandet men behåller huvudmannskapet, dvs. beslutar om verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet samt ansvarar för uppföljning och utvärdering av verksamheten.³

Olika slags konstruktion av ersättningen

Det finns två tidigare förslag för resultatbaserad ersättning i egenregi som är framtagna av Utbildningsförvaltningen i Lund. Det första innehåller en tredelad ersättningsmodell med en grundersättning i form av en elevpeng, en elevpremie och en mål- och utvecklingspremie. Med elevpeng avses en grundersättning som baseras på elevpeng per poäng och godkänt betyg. Med elevpremie

³ Skolverket Juridisk vägledning (2017), *Mer om entreprenad och samverkan*

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

aves en extra premie om eleven efter utbildning går vidare till anställning. Mål- och utvecklingspremie är en premie som faller ut om ett antal av nämndens mål uppfylls, utifrån hur verksamheten presterar gentemot ett urval av mål och indikatorer. Förslaget anger inte delarnas storlek men påpekar vikten av uppföljning av kvalitet i utbildningen.⁴ Det andra förslaget är en tvådelad modell med en ersättning om 80 procent vid kursstart och 20 procent vid godkänt betyg. Beräkningsgrunderna för ersättningarna är antalet timmar till betyg för sfi och när betyg är satt på grundläggande och gymnasiala kurser. Gällande studieväg 1 och 2 på sfi blir antalet timmar ett genomsnitt (antagande) baserat på tidigare erfarenheter och gällande studieväg 3 på sfi finns en fast summa.⁵ Grundläggande och gymnasiala kurser har fasta poäng i moduler, exempelvis 50 eller 100 poäng, som ligger till grund för beloppet.

I kommunikation med andra kommuner framkommer att Helsingborg betalar ut 60 procent löpande under utbildningstiden och 40 procent vid godkänt betyg.⁶ Västerås har ett liknande system men med andra procentsatser, 80 och 20 procent. Växjö har ett system där de betalar ut 80 procent jämnt över 30 veckor för sfi, med ersättning per vecka och utbetalning månadsvis. De resterande 20 procenten utbetalas vid godkänt betyg.⁷ I samtal med Västerås kommun framkommer att det fanns en diskussion gällande procentsatsernas storlek om 70/30 eller 80/20, men att kommunen landat vid just 80/20. Detta motiveras med att ersättningsnivån inte ska vara för stor, och för kännbar för anordnaren.⁸ Inom hälso- och sjukvården, där resultatbaserad ersättning är vanligare, är andelen ofta 1-5 procent av den totala ersättningen. Den statliga utredningens förslag i *En modell för att mäta och belöna progression inom sfi* är att "Den årliga storleken på den rörliga resultatbaserade ersättningen ska ligga i det nedre spannet av 1-5 procent av de totala kostnaderna. Vid införandet av ersättningen ska den läggas på den lägsta procentsatsen, 1 procent av de totala kostnaderna för sfi i riket".⁹ Förslaget motiveras med att det finns en osäkerhet i bedömningen av målpuppfyllelsen, beroende på att det

⁴ UN2021:0054, "Utredning av resultatbaserad ersättning för komvux och SFI" (2021-01-21)

⁵ UN 2021:0054, "Resultatbaserad ersättning Komvux och SFI" (2021-11-09)

⁶ Samtal med koordinatör Vuxenutbildningen Håkan Claesson, Helsingborgs kommun, 2022-06-02

⁷ "Resursfördelning Växjöloftet Vuxenutbildning" (kommunal skrift) hämtad 2022-06-05

⁸ Samtal med rektor Vuxenutbildningen Helena Sandelin Västerås kommun, 2022-08-24

⁹ SOU 2022:17 s. 192

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

bedömningsinstrument som föreslås inte kan mäta alla mål och kunskapskrav som omfattas. Vidare motiveras nivån med att ersättningen sätts på gruppnivå samt med att det är samma nivå som hälso- och sjukvården använder. Det är således stora skillnader på den resultatbaserade ersättningen mellan kommun, region och stat.

För att införa en resultatbaserad ersättning krävs vidare en uppskattning av kursernas totalpris. De tre ovan nämnda kommunerna har alla en fast kostnad per utbildning vilket ger ett totalpris per elev och kurs, samt med variationer beroende på exempelvis när- eller distansstudier. I Lund finns "fasta" priser för grundläggande och gymnasiala kurser baserat på kursernas poängantal. Vidare är sfi studieväg 3 också en fast summa. När det gäller studieväg 1 och 2 på sfi ersätts dessa per timme och utifrån en prognos för antalet veckor. Eleverna läser (minst) 15 timmar per vecka och förvaltningen kan därmed få en uppfattning om kostnad per elev och kurs. Västerås kommun använder verksamhetspoäng för sfi:s olika kurser, exempelvis är studieväg 2 kurs B 500 poäng, kurs C 500 poäng och kurs D 300 verksamhetspoäng. Vid behov kan antalet verksamhetspoäng förlängas en gång. I Västerås finns även en central stödfunktion som bland annat innehåller specialpedagogiskt stöd. I Lund finns orienteringskurser och ett lärcentrum som har stödjande funktion, med bland annat specialpedagogiska inslag.

Risk för betygsinflation

En risk som lyfts fram i underlagen är betygsinflation. Det är belagt att en konkurrensutsatt skolverksamhet leder till att betygen ökar, men inte i takt med elevernas kunskaper.¹⁰ Lärare sätter högre betyg än vad eleverna presterar mätt i resultat på nationella prov. Kopplat till detta finns även erfarenheter av manipulation eller fusk. Exempelvis tar professor Andreas Fejes upp detta i en artikel från 2022 gällande komvux på entreprenad.¹¹

Samtidigt finns svårigheter med att utforma en kontrollfunktion som kommer tillrätta med betygsinflation och manipulation, något som beskrivits i tidigare ärende i nämnden.¹² I samtal med Helsingborgs kommun framkommer att de ser avvikelser mellan elevernas resultat på nationella prov och betyg, vilket lett till satsningar på sambedömning, men även att kommunen tagit tillbaka viss

¹⁰ "Betygsättning under påverkan", *Skolvärlden* (2011) s.7 och Vlachos (2018) *Trust based evaluation in a market oriented school system*.

¹¹ Fejes, Andreas 2022 "Professorn om fuskets inom komvux på entreprenad" *Skolvärlden* 19 jan 2022.

¹² UN 2021:0054

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

utbildning och driver den i egen regi.¹³ Västerås kommun uppger att de inte upptäckt någon betygsinflation.¹⁴

Utbildningsnämnden fattade i juni beslut om att minska risk för betygsinflation genom utveckling av statistik över kursbetyg relaterat till nationella provbetyg. Denna åtgärd ligger i linje med vad granskningar på området visar, exempelvis lyfter Skolinspektionen i *Huvudmäns arbete för att främja rättvisande och likvärdiga betyg i grundskolan* att ett av de främsta utvecklingsområdena är att huvudmän i större utsträckning behöver analysera betygssättningen med fokus på att identifiera tecken på att betygen inte är rättvisa och likvärdiga.¹⁵ Av tjänsteskrivelsen framgår dock att nationella prov inte finns för kurser på grundläggande nivå på komvux och inte på alla kurser på sfi och gymnasial nivå.¹⁶

I samma tjänsteskrivelse redogörs även för de insatser för likvärdig bedömning som redan idag genomförs vid komvux, exempelvis att lärarna samarbetar vid rättning för att kunna göra en så korrekt bedömning som möjligt. Lärarna har vidare kontinuerliga möten för sambedömning av elevtexter, provupplägg och utformningen av andra uppgifter. De nationella proven används i detta arbete. Komvux Gastelyckans sfi-verksamhet är också Skolverkets utprovningsskola för nya nationella prov.

Risk för segregering och minskat stöd

Resultatbaserad ersättning i ett system med flera utförare kan leda till att utbildningsanordnare på olika sätt försöker undvika elevgrupper som har svårare att klara utbildningen för att öka genomströmningen (kallas parking och cream-skimming). Elever med goda förutsättningar blir mer attraktiva då de förväntas att lätt nå målen.¹⁷ Dessutom kan en homogen grupp med högpresterande elever vara kostnadssänkande genom så kallade kamrateffekter eller andra sammansättningseffekter, exempelvis att det kan bli lättare att rekrytera lärare.¹⁸

¹³ Samtal med koordinator Vuxenutbildningen Håkan Claesson, Helsingborgs kommun. 2022-06-02

¹⁴ Samtal med rektor Vuxenutbildningen Helena Sandelin Västerås kommun, 2022-08-24

¹⁵ Skolinspektionen 2022 (Dnr 2021:2323). Skolinspektionen arbetar med ytterligare en granskning om rättvisa och likvärdiga betyg, *Rektorns arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan*. Rapport planeras till våren 2023. Förvaltningen följer arbetet genom att ta del av de skolbeslut som kommer under hösten 2022.

¹⁶ UN 2022:0054, Förslag till kontroll avseende betygssättning inom Vuxenutbildningen i Lund (2022-05-30)

¹⁷ SOU 2022:17 s. 165 och SOU 2019:3 s. 737f

¹⁸ SOU 2022:17, s. 165

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

I Swecos rapport intervjuas bland annat lärare som uttrycker farhågor över att elever med stödbehov inte får det stöd de behöver vid övergång till resultatbaserad ersättning.¹⁹ Även i vår egen organisation framförs denna farhåga.

I Västerås kommun har kommunen hämtat hem utbildning inom studieväg 1 på sfi med argument att eleverna inte fick det stöd de behövde och att specialpedagogiskt stöd saknades. Förklaringen kopplas även till att externa anordnare hade uppdrag att på egen hand göra kartläggning och bedömning av elevernas kunskaper inför placering i studieväg. Framöver kommer kommunen själv genomföra kartläggning och bedömning. Vidare samlas ett centralt pedagogiskt stöd inom kommunens organisation.²⁰

Inom vårt eget komvux finns en oro att ersättningsmodellen kommer att leda till en negativ spiral om inte elever med stora stödbehov beaktas. Det leder i så fall till en försämrad ekonomi och kräver åtgärder som exempelvis större undervisningsgrupper, större andel undervisning på distans, vilket påverkar elever med stora stödbehov i större utsträckning än andra elever. Närstudier kostar mer än distansundervisning men ger också bättre resultat. Farhågan är att den prioriterade gruppen med elever som står längst ifrån arbetsmarknaden slås ut om stöd uteblir. Personalen lyfter känslan av misslyckande om de tvingas underkänna elever som inte nått målen när undervisningstiden löpt ut.²¹

Risk för minskad attraktivitet som arbetsgivare

Det finns även en oro hos personal på Komvux Gastelyckan för uppsägningar, och lärare upplever införande av resultatbaserad ersättning som ett tecken på bristande tillit. Skolledningens farhåga är att det blir svårare att behålla och rekrytera behöriga och erfarna lärare.

Två olika förslag för ökad kvalitet

Utbildningsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att ge förslag på en resultatbaserad ersättningsmodell för egen regi avseende sfi samt kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå. Nämndens syfte är att "höja kvaliteten och förberedelsen för arbete, studier och egen försörjning".²² Mot bakgrund av ovanstående redogörelse ges två olika förslag: dels ett förslag på modell för resultatbaserad ersättning, dels ett alternativt förslag som

¹⁹ SWECO (2014), s 22f

²⁰ Samtal med rektor Vuxenutbildningen Helena Sandelin Västerås kommun 2022-08-24

²¹ Samtal med rektor och biträdande rektor Komvux Gastelyckan, 2022-08-29

²² Ordförandeskrivelse 2020-05-25, s. 2

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

också syftar till att ökad måluppfyllelse. Förvaltningen föreslår att nämnden antar *ett* av dessa förslag, då båda förslagen kräver tid och resursförstärkningar för genomförande.

Förslag på resultatbaserad ersättning

Förvaltningen föreslår en tvådelad modell med ett grundbelopp som betalas ut löpande och ett belopp kopplat till godkänt betyg, med motiveringen att det gör systemet enklare att förstå och att administrera än en tredelad modell. Vidare föreslås att 85 procent av kursens pris bildar grundersättning och 15 procent betalas ut vid godkänt betyg. Delarnas storlek motiveras med att skapa balans mellan önskad effekt och de risker som redogjorts för i avsnittet ovan. Det saknas dock studier som ger vägledning när det gäller detta. Förvaltningen föreslår vidare att ersättningen differentieras för olika elevgrupper, för att ta hänsyn till olika elevgruppers stödbehov och motverka en del av riskerna med modellen. I nuläget finns differentiering i ersättning (pris) gällande studievägarna på sfi.

Modellen behöver utvecklas mer i detalj gällande bland annat kursernas storlek, exempelvis vad som utgör 85 procent av en sfi-kurs, samt vilken differentiering som är möjlig gällande olika elevgrupper.

I likhet med Västerås kommun föreslås en central stödfunktion underställd rektor som kan verka för att elever med större stödbehov får stöd och vägledning. Stödfunktionen finansieras vid sidan av ersättningsystemet. Hittills har lärcenter på komvux finansierats med hjälp av statsbidrag.

Komvux bedriver flera samverkansprojekt som riktar sig till elever som står långt från arbetsmarknaden. Förvaltningen föreslår att dessa lämnas utanför resultatbaserad ersättningsmodellen, bland annat eftersom de finansieras av flera olika aktörer.

Vidare finns nämndbeslut gällande att utveckla statistik över elevernas resultat på nationella prov relaterat till betyg i syfte att följa upp och motverka betygsinflation.

Slutligen föreslås en extern utvärdering av ersättningssystemet efter två år. Kostnader för förslaget redovisas nedan under Ekonomiska konsekvenser.

Förslag till insatser för ökad kvalitet

Mot bakgrund av de aspekter gällande resultatbaserad ersättning som redovisats ovan ges ett alternativt förslag till hur nämndens

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

syfte, att höja kvaliteten och förberedelsen för arbete, studier och egen försörjning, kan uppnås.

Vuxenutbildningen är en rörlig verksamhet som påverkas av omvärldsfaktorer i större utsträckning än de obligatoriska skolformerna. Exempelvis varierar elevtillströmning och elevunderlag under året bland annat beroende på samhällsförändringar och av etablering av externa utbildningsanordnare i kommunen, och därmed påverkas de verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningarna under året. Idag följer både nämnden och förvaltningen upp vuxenutbildningen genom en sammanställning av betygsstatistiken (informationsärende i februari) samt genom Vuxenutbildningens kvalitetsanalys (beslutsärende i maj) och vid den årliga kvalitetsdialogen i juni där kvalitetsanalysen utgör underlag. En tätare uppföljning skulle möjliggöra för nämnden och förvaltningen att göra justeringar under året. Vidare utgör nuvarande nämndärenden och kvalitetsdialogen utvärdering i efterhand. Det finns behov att komplettera med planeringsunderlag, prognoser eller liknande.

Förvaltningen föreslår därför ett utökat antal uppföljningstillfällen under året samt ett utvecklat underlag till uppföljningstillfällena.

Förslagsvis införs tre nya informationsärenden under året i anslutning till de två delårsrapporterna och årsanalysen: nämndsammanträdena i juni (delårsrapport 1), oktober (delårsrapport 2) och mars (årsanalys), eftersom det överensstämmer med den ekonomiska periodiseringen. Informationsärendet "Betygsstatistik" utgår. Vid dessa tillfällen föreslås att förvaltningen redovisar:

- Uppföljning av antagning för föregående period.
- Ekonomiskt resultat i så stor utsträckning som möjligt sammankopplat med studieresultat per skolform och studieform och ev. även andra kvalitetsfaktorer som kan följas statistiskt.
- Redovisning av pågående/planerade insatser för ökad kvalitet.
- Planeringsunderlag (dimensionering, prognos) för den kommande perioden.

Vidare föreslås att uppföljningen av kvaliteten utvecklas. I ett antal nyligen genomförda granskningar av Skolinspektionen anges faktorer som ökar kvalitet i kommunal vuxenutbildning. Det handlar bland annat om kompetent vägledning, behöriga lärare, stöd och

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

stimulans samt flexibilitet och anpassning.²³ För att ytterligare förbättra uppföljning och analys av studieresultat (vad är orsak till studieresultatet och vilka insatser behövs för ökad kvalitet) föreslås att följande statistik utvecklas:

- Statistik över sysselsättning efter komvux. SCB sammanställer denna statistik, men den redovisas efter lägeskommun, dvs. elever i skolor belägna i kommunen, oavsett om det är kommunal eller fristående skola, och oavsett var eleverna är folkbokförda. Det innebär att det inte går att särskilja egenregin från andra utförare och elever folkbokförda i Lund från elever från andra kommuner. En möjlighet kan vara att beställa uttag av statistik från SCB för att få rätt statistik.²⁴
- Statistik över avbrottsorsaker.²⁵

Förslaget innebär inte ökad administration för personal på Komvux, utan underlaget sammanställs av Utbildningskansliet. Skolledning behöver bidra med beskrivning av pågående utvecklingsinsatser.

Enligt tidigare nämndbeslut ska statistik över nationella prov utvecklas.

Kostnader för detta förslag presenteras nedan.

Tiden det tar att genomföra förslaget påverkas dels av Utbildningskansliet begränsade dimensionering, dels av att det inte finns tillräckligt med upphandlad konsulttid för att utveckla kommunens statistikverktyg Qlik.

Beredning

Ansvarig utredare har varit utvecklingsstrateg Andreas Leo. Tjänsteskrivelsen har granskats av enhetschef Mia Reuterborg och förvaltningsjurist Julie Svane, samt stämts av med rektor för Vuxenutbildningen i Lund och Komvux ledningsgrupp.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

²³ Se exempelvis Skolinspektionens granskningar av kommunal vuxenutbildning; *Studieavbrott i kommunal vuxenutbildning (2021)*, *Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå (2019)* och *Undervisning i Svenska för invandrare (2018)*.

²⁴ Stockholms kommun har köpt en tjänst från SCB som innehåller uppgifter om elevers sysselsättning två år efter sfi. Samtal med Utbildningschef Jonas Svensson, Malmö kommun 2022-09-07.

²⁵ Enligt Skolinspektionens granskning (2021, s. 4), *Studieavbrott i kommunal vuxenutbildning*, behöver huvudmännens styrning stärkas utifrån analyser av avbrottsorsaker.

2022-09-13

Diarienummer

UN 2021/0054

Ekonomiska konsekvenser

Förslag Resultatbaserad ersättning

Utvecklings- och förvaltningskostnader:

- Inköp och anpassning av datastöd för ersättningssystemet (modul) – inväntar prisförslag
- Administration av ersättningssystemet, 0,5 årsarbetare
- Viss ökad kostnad uppföljning (mindre del av befintliga tjänster)
- Extern utvärdering, 100 tkr

Förslag Insatser för ökad kvalitet

Utvecklings- och förvaltningskostnader:

- Utveckling av statistik (konsulttimmar) 150 tkr
- Viss ökad kostnad uppföljning (mindre del av befintliga tjänster)

Stefan Norrestam
Utbildningsdirektör

Andreas Leo
Utvecklingsstrateg

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

För kännedom: